

რედამცია

მოლნინის (აბას-აბატის) მადანზე, პარასკევის სახლებში.

ხელის-მოწერა

რედამციაში და სტ. მელიქიშვილის სტამბაში. შალაქს ვარემ მცხოვრებთათვის: Въ Тифлиси. Въ редакцію газеты „Дროება“.

გაზეთის ფასი

წელიწადში — 8 მან., ნახევარ წელიწადში — 4 მან. და 50 კაპ., თვეში — 1 მან. ცალკე ნომერი — ერთი შუური.

დროება

გამოდის კვირაობით, ოთხშაბათობით და პარასკეობით

განცხადება

მიიღება ქართულს, რუსულს, სომხურს და ფრანგულს ენებზე.

განცხადების ფასი

ღიდი ასობით, ასობით — 1 კაპ., ასო-მოთხოვლით, სტრიქონზე — 8 კაპ., ციცირობით, სტრიქ. — 5 კაპ., პეტიტით — 4 კაპ.

თუ საჭიროება მოითხოვს, რედამცია გასწორებს და შეამოკლებს გამოგზავნილ სტატიებსა. დაუბეჭდელი სტატია ავტორს არ დაუბრუნდება.

რედამციისაგან

თითქმის მომეტებული ნაწილი ჩვენი ხელის მომწერლებსა გაზეთის დაბარებისა თანავე არ ჰგზავნის ხოლმე რედამციაში ხვედრს ფულს. იწერებინან: „უმორჩალესად გთხოვთ, ამ წლის გაზეთი გამოგვიგზავნათ და ფულს როცა რიგია, ან როცა მოითხოვთ, მაშინ მიიღებთო.“

ჩვენ იძულებული ვართ გამოვაცხადოთ: რომ, თუმცა რედამცია ყველა ამგვარ მოთხოვნას დღემდე აკმაყოფილებდა და შემდეგშიაც დააკმაყოფილებს, მაგრამ ყველა ხელის-მომწერმა უნდა მიიღოს მხედველობაში, რომ ამნაირის ნისიობით რედამციას ყოველ წელიწადს უკანასკნელი 400-500 მენეთი და ხან მეტრც ვკარგება ხელის-მომწერლებზედ და იმდენად მდიდარი არ არის, რომ ამდენი ფულის დაკარგვა იმისთვის დასაჯლისი არ იყოს.

პრცერტს ქვეყანაში არ არის მიღებული გაზეთების და ჟურნალების ნისიობა დაბარება და სამწუხაროა, რომ ეს ჩვენში ჩვეულებად შეიქნა.

რედამცია ენდობა მხოლოდ „დროების“ აგენტებს, რომელთაგან აღნიშნულს ხელის-მომწერლებს ყოველთვის გაეგზავნება გაზეთი; მაგრამ იმ პირებმა, რომელნიც პირ-და-პირ გზავნიან მოთხოვნებს და რომელთაც რედამცია ვერ იცნობს, წესია და რიგია, რომ გაზეთის დაბარებისა - თანავე ხვედრი ფულიც გამოგზავნონ და არ უკადონ, სანამ რედამცია გეთხოვსო.

ამის გამო უმოჩინოდ ვითხოვთ იმ ხელის-მომწერლებს, რომელთაც ვარუანდელი და ფლავანდელი გაზეთის ფულიჯარ არ ვამოუბრძანებთ, ვალე ვამოიტანონ.

თუმცა წელს ჯერ არაფერს ვაგვიგონია სამდღურად გაზეთის ნომრების დროზე მიუღებლობაზე, მაგრამ მაინც საჭიროთ ვთვლით გამოვაცხადოთ, რომ ვისაც, რომლისავე მიზნის გამო, გაზეთი არ მიუვა, შეგვატყობინონ და მაგიერს გაუგზავნით.

საქართველო

შთაბეჭდილება

მცდა რეა იანვრიდან ვიდრე თებერვლის სამამდი ქართლ-ქახეთის ორასიოდ თავადი და აზნაური მუდამ დღე აკრიბებოდა ქალაქში ბანკის ზოგიერთს კითხვებზე მოსალაპარაკებლად.

ყოველ დღე ეხუდავით ჩვეს ამ თავად აზნაურობას ისეთს საქმეში, რომელშიაც ცოტაც არის მაინც გამოიხატებოდა იმათი გულითადი აზრი, ხასიათი და საზოგადოთ გარეგანი შეხედულობა [ჭიხონომია].

ღიდის სიამოვნებით ეცხადებთ, რომ საზოგადო შეხედულობა, ჭიხონომია სხდომებისა ბევრად უფრო ცოცხალი, ბევრად უფრო სანუგეშო იყო, ვიდრე ჩვენ მოველოდით ქართლ-ქახეთის თავად-აზნაურობისაგან. ძრებას თავის საკუთარი ბეჭედი ესვა.

ისეთს გაცხარებულ ბაასს, ერთმანეთზე ვადმტვრებულს პარტიებს და ქვეშ-ქვეშობას, როგორც იმერეთის კრებებს სხევიცა, აქ ვერ ნახავდით. მოლაპარაკენი დინჯნი და ზრდილობიანი, მიხერა-მოხერა დარბაისლური, წყნარი, შეუშუოთებელი მოლაპარაკება, მოძმის აზრის შეწყნარება, — აი ღირსებანი ქართლ-ქახეთის თავად-აზნაურობისა, რომელთაც მოკლებულია იმერეთის თავად-აზნაურობა.

შეირილი, ორატორებს შუა გადაკრვადმოკერით ბაასი და ხანდისხან კარგი, ლაზათიანი მკვახე სიტყვა აქაც იყო და — მართალი უნდა ესთქვათ, უფრო ხშირად ეს აცხოველებდა კრებებს; მაგრამ იმერეთის კრებებთან რომ შევადაროთ, ყველა ესენი არაფრად არ გამოჩნდება.

ზოგიერთებმა ნამდვილი ორატორული ხელოვნების ცოდნა გამოიჩინეს: დროზე სიჩუმე, დროზე ლაპარაკი; დროზე გაცხარება, დროზე დალაგებით ლაპარაკი; დროზე ადამიანის გრძობა და კეთილ-მოპირობის მხარეზე შედ-მოქმედება და დროზე თავმოყვარეობაზე.

ამ სხდომებმა ცხადთ დაგვარწმუნა, რომ პარლამენტალურის წესით საქმეების გადაწყვეტა ქართველებსათვის სწორედ შედ-გამოჭრილი საქმე ყოფილა: არცერთი უწყესობა, არაფითარი უკმაყოფილება წვერებს შუა, დალაგებით მოლაპარაკება ყველა იმ საგნებზე, რომლებზედაც სჯა იყო, ერთმანეთის ჰაზრის ყურადღებით მოსმენა, — და ერთი სიტყვით,

ყველა ის თვისებანი, რომელნიც პარლამენტალური წესით საქმის წყვეანის დროს ასე აუცილებლად საჭირონი არიან.

მართი უმთავრესთაგანი მიზეზი სხდომების ამ გვარის წყობილობისა და თადარიგანობისა, თვით კრების ხასიათისა და თავსმჯდომარის კეთილ-გონიერების გარდა, ჩვენის ჰაზრით ის გარემოებაც იყო, რომ ძრებაში, განსაკუთრებით უკანასკნელ დროს, ბაასი და მოლაპარაკება სულ ქართულს ენაზე იყო. შევლას ესმოდა, რასაც ამბობდნენ, ახსნა და გარკვევა თითქმის არაფერს ეჭირებოდა, უცხო ენაზე ცუდათ ჰაზრის გამოთქმას არაფერს აძალბდნენ, ერთმანეთის გაუგებლობა არ ყოფილა.

უკანასკნელი სიტყვა: ქართლ-ქახეთის თავად-აზნაურობის გაცნობამ და იმათს კრებაზე დასწრებამ დაგვარწმუნა, რომ ეს თავად-აზნაურობა იმედ-დაკარგული, ყველა საზოგადო საქმეზე ხელ-აღებული არ არის; დაგვარწმუნა, რომ თუ ამათ სხდომებშიც და მოწინავენი ამოუჩნდნენ, ძველ ქართველობის განთქმულ სახელსა და საქმე ხასიათებს ხელახლად მალე და ადვილად დაიმსახურებენ...

ს. მესხი

ღიშობი

□ წასულ ორშაბათს, თებერვლის 3-ს, ვათავდა არა-ჩვეულებრივი კრება თფილისის გუბერნიის თავად-აზნაურობისა და ამასთანავე მოლაპარაკება.

ფელტონი

იმიერლები

რომანი

თავი მეორე

„იგინი“ და „ისინი“

VIII

— ნეტავი შენ, რომ ყურს უგდებ.

— რა ექნა, ხომ ვერ მოვიტყვი ამ ყურებს.

— ცოტა რომ ჩამოითალო, არ გაწყენდა კი, რადგანც მომეტებული გაქვს.

— რას თავა იგდებ შენ! გამურული ფინიავე! რას იღრინები!... აი ვერ უყურებ ამ შოშაის, რა ლამაზათ დაუღია პირი და იქით-აქით იყურება!... პირ ღიამ დამუწა ტუჩები და გაბტყელებით მოჰყვია: ნეტავი

თქვენ, რომ სიცილ ხუნტრუცის გუნებაზედ ხართ!

— აბა შენმა სიცოცხლემ ტირილს მოჰყვები! უთხრა მომკინარმა.

— მინ გეტუნება იტირო, მაგრამ არც მაგდენი ღრუჭა ვარგა: ვერა ჰხედავ რომ ყველა სულელთა გთელიან? ამ სიტყვებზედ კიდევ გადაიხარხარა მომკინარმა და ამოჰკრა ნიკაპში ხელი პირლიას.

— ახირებული ხარ, უთხრა მომკინარს გამურულიმა. რას იცინი მართლა, რომ გკითხოს კაცმა!...

— როგორ თუ რასა? მერა ჰხედავ, რომ ყველანი ტიკებივით იბერებიან და სიცილი ვერ გაუბდენიათ მისი ხათრით, რომ ვაი თუ გარეგანი ნიშანი მოგეკლდეს სიბრძნისო? — მაშ მაშინ რალას იცინი, როცა ისინი იცინიან?

— იმას, რომ ისინი იცინიან.

— მართის სიტყვით შენ სიცილს

ველარ გაჰყრიხარ?

— ნურც გამყაროს!... მაშ შენსათვის ჩამოუშვა ცხვირპირი, თუ ამისათვის პირი გავალო, რომ შიგ ბუზები მიფრინდებოდნენ?

— შენ შენს პირს გაუფრთხილდი და ჩემი პირის ჯავრი ნუ გაქვს ბიძია! უპა:უხა პირლიამ.

— ადევნე! აქ ნუ ზიხარ! მიდი იქ იმ ყმაწვილებთან და კარგათ ჩაყლაპე იმათი სიტყვები, რომ კეთილად შეგერგოს! პირის გაღება ხომ აღარ დაგჭირდება და გადაყლაპვას ბევრი არა უნდა რა, მართალს ეამბობ თუ არა? მიუბრუნდა მესამეს.

— დაანებე თავი ამ ლაქობას!... მაგის მეტი ველარაფინ გამოჩანე სახუმრო? სხვებთან მიდი...

— იმათთან ხუმრობას ვერ გავებდე! ხომ იცი, რომ ისინი ქვეყნის ბურჯები არიან და.. გენიოსები... ხა! ხა! ხა!...

— რატომ არა!.. დიხაც... მაგრამ ეს უხეურო ანდაზა კი მომდის თავში: „ფიცი მწამს და ბოლო მაკვირებსო“!

— მე კიდევ უარესიც მაგონდება.. მაგრამ ლექსად:

„მალე გნახავ, შენ ლიხეო, გეხვეოდენ კოლოები, შიგ ბიჭები ბანაობდენ და უნიფხო გოგუები“!...

— არ ვიცი, ძამია, და მე როგორც არ მეჭაწნიკება მაგათი ფახიფუხი!... უდროვოთ არა ვარგარა! ახლავე რომ მანგრე დარბაისლობენ ეგენი, დარბაისლობის დროს ხომ უკულამა უნდა მოტრიოდნენ? მეტი რაღა გზა ექნებათ? ბარეგნობით თავის ჩენა ხომ ფარისეელობა არის და.. მაგრამ ჩუ! ყური დაუგდოთ იმათ: რა-ღაცას თქმას აპირებს ჩვენი პალმერ-სტონი.

(გაგრძელება)

რაკებაც ყველა კითხვებზე, რომელ-
ზედაც კი უნდა მოგლაპარაკნათ.

მაშასადამე მთელიისის მთად. ახ-
ნაურობის საადგილ-მამულო ბანკი
ახლა გახსნილია. მაგრამ, როგორც
გაგიგეთ, ბამგეობას ჯერ-ჯერობით
მოსამზადებელი მუშაობა აქვს ისე,
რომ განცხადების მიღებას იმ პირე-
ბისაგან, რომელთაც ბანკიდან ფუ-
ლების გამოტანა ჰსურთ, ბამგეობა
მხოლოდ ამ თვის ხუთშეტიდამ დაი-
წყებს.

□ ყველა თავად-აზნაურმა იცის,
რომ იმათვის, ვისაც ბანკის მონაწი-
ლეთ ჩაწერა ჰსურს, ვადა (28 მარტი)
არის დანიშნული, როდემდინაც უნ-
და შეიტანოს ხვედრი ფული. ურ-
ჩივთ, დაუჩქარონ, თორემ ამ ვადის
გასვლას ბევრი არა აკლიარა და
ვინც დროზე ვერ შეიტანს, ბანკს გა-
რეთ დარჩება და ყველა იმ უფლებას
და სარგებლობას მოკლებული იქნე-
ბა, რომელიც, წესდებულების ძალით,
ბანკის მონაწილეთა ანუ დამაარსებ-
ლებს ეძლევათ.

□ უკანასკნელს სხდომაზე თავად-
აზნაურობის კრებამ ერთ-ხვით გა-
მოაცხადა, რომ ღიღს მთავარს ძაე-
კასიის ნამესტნიკს დებუტაცია გაუგ-
ზანათ და მადლობა მოგახსენათ
იმ შუამდგომლობისა და დახმარები-
სათვის, რომელიც ბანკის საქმეში
გაგიწიაო.

ამავე სხდომაში კრებამ საზოგადო-
მადლობა გამოუცხადა თ. ბრიგოლ
მარბელიანს, რომელმაც ბანკისათვის
1875 წლის საფუძვლიანი ანუ მთლიანი
მონაწილეობა მიიღოო.

□ ძაეკასიის აქეთა მხრის პრიკა-
ზი აცხადებს, რომ რადგანაც იმის
კასსაში დიდძალი ფული მოგროვდა,
ამის გამო მ. ი. შ. ძაეკასიის ნამეს-
ტნიკმა ნება მისცა, რომ ერთს პირს
20 ათას მანეთამდინ მიეცეს სესხათ,
თუ ქალაქის უძრავს ქონებასა წარ-
მოადგენს გირაოთ.

□ იმ ექვსი ავაზაკიდან, რომელ-
ნიც იანვრის 25 თ. შანოესკოის
სახლს დაეცნენ, დანარჩენი სამიც წა-
სულ კვირაში დაიჭირეს: ერთი მე-
რასთან, მეორე მეტეხის ციხესთან
და მესამეც ნავთლულის იქითსოფელ-
ში. ყველანი პოლიციის აფიცერს
ლოლაძეს დაუჭერია და ახლა დამ-
წყვედულნი არიან.

□ ამბობენ, რომ ამ წლის მარ-
ტიდამ ბაქოში თათრული გაზეთის
გამოცემას დაიწყებნო. ამ გაზეთის
რედაქტორად და გამომცემელად იქა-
ური გიმნაზიის მასწავლებელი თათა-
რი ჰასან-ბეგ-მელიქოვი იქნება.

□ „ძაეკაში“ სწერენ, ვითომც
ერთის აქაურის ჩინოვნიკის თაოსნო-
ბით, მთელიისში შემდგარიყოს კამ-
მისია, რომელმაც უნდა გამოიკე-
ლიოს — თუ ბელათის ქვანახშირი
სახლებში სახმარებლად რამდენათ
გამოსადიგი იქნება.

□ მთელიისში საძაგელი ტაროსი
დადგა: ეს სამი-ოთხი დღეა დრო-გა-

მოშვებით თოვლს, ჰაერში სინოტიე
არის და ქუჩებში ისეთი ტუმბო და
ტალახა, რომ რაღა გითხრათ. მართი
სიტყვით, ნამდვილი ზამთარი თფი-
ლელებს ახლა დაგიდგა.

“დროშის“ კორამსკონდენცია

შილდა, 28 იანვარს

ძხეთში ბევრი არ მოიპოვება
იმისთანა მშვენიერი სოფელი, რო-
გორც შილდა. ის მთლად შთანთქ-
მულია ენახებში, ისე რომ უცხო
კაცი ვერ გაიგებს, სულ ენახებია
თუ სოფელიც არის. ამ სოფელს
ათი ვერსი სიგძე ექნება და შეიდი
სიგანე, სცხოვრობს ექვსასამდინ კომ-
ლი, ყოველი კომლი თავის საკუ-
თარს ენახში სდგას; ენახები შემო-
ზღუდულია ზოგი ქვითკირის გალა-
ვანით, ზოგი წნულით და ზოგი ძე-
ძით. ბევრით არ შეეცდები, რომ
მდებარობით შილდა მენციის შევა-
დარო: ეს სოფელი, როგორც მენე-
ციაც, მდიდარია მდინარე წყლებით:
ისეთს გზას, ისეთს ორლობეს ვერა
ნახავთ, რომ ან კარასავით წმინდა წყა-
ლი არ მიჩახახობდეს. ამისთვისაც
კაცები ერთი ერთმანეთთან ცხენე-
ბით მიდიან, ქალები კი ურმით. ეს
კარგი მდებარობა და ჰაეა არის მი-
ზეზი, რომ აქაური ქალი და კაცი
ბევრით უფრო მშვენიერები და წა-
მოსადეგები არიან, სინამ სხვა სოფ-
ლებისანი.

მართლა კინადამ დამაერწყდა: ამ
თვის ოცს ქართული სკოლის მოყა-
რეთ გააღვიძეს მთელიის საზოგადო-
ება ღრმა ძილისგან. წარმოადგინეს:
„ღედა-კაცმა თუ გაიწია, ცხრაუღელა
„ხარხედ უმძლავრესია“ რ. მირისთა-
ვისა და ეოდევილი „მირზე შეჯდომა
ერთი ქირია, ჩამოსვლა მეორე“ თხზ.
ტ. სუქიაროვისა. ჩვენ არ ჩამოვთვლით
მოთამაშე პირებს, რადგანაც ზოგს
მათგანს არ ესამოვინებათ თავი-
ანთ სახელისა და გვარის გამოცხადება,
მხოლოდ ვიტყვით, რომ პირველს პი-
ესაში, გარდა სომხის როლისა, სუყ-
ველამ კარგად ითამაშეს და ყველა-
ზედ უკეთესობა კი ქალებს დარჩათ.
მეორე პიესაში კარგათ ითამაშეს სა-
მი როლი, რომელი და რომელი
არ ვამბობ, რადგანაც პიესის ცნობა
არა აქვს საზოგადოებას დაუბეჭდა-
ობისა გამო.

ეს წარმოდგენა წმ. ნინოს ზავედე-
ნიის და სომხების უკოლის სასარგე-
ბლოდ იყო დანიშნული. მორბეტ
თუმნამდინ შემოსავალი შემოვიდა,
რომელიდგანაც თვალად ექვსი თუ-
მანი დარჩა, დანარჩენი კი სცენის
გაკეთებაზე დაიხარჯა, რომელიც, რა-
საკვირველია, შემდგომაც გამოადგე-
ბათ იმათა. იმ ექვსი თუმნიდგან სა-
მი წმინდა ნინოს ზავედნიას ერგო
დასამიცსომხების უკოლას.

შველიერამდინ კიდევ გვირდებიან
სამს წარმოდგენას და თუ მანამ არ
წარმოდგინეს, ყველიერში მაინცა და
მაინც უეჭველად წარმოდგენენ. მა-
უმარჯოს მოთამაშეთ!:

გვზავრი.

მზურგეთი, 29 იანვარს.

აქაური ფოჩტის კანტორის უწე-
სობაზედ ძალიან ბევრს ლაპარაკობენ
ამ ქამად ჩვენს ქალაქში და ამიტომ
რამდენსამე სიტყვას მოგახსენებთ ამ
საგანზე.

წარსულს ნოქბერში ერთს აქ
მყოფს აქციზის ჩინოვნიკს შოთიდამ
თავისი მეუფროსისგან თავის ჯამაგი-
რი მოუვიდა, და როცა ეს ჩინოვნი-
კი მივიდა მისაღებათ კანტორაში
ფული სრულად არ აღმოჩნდა. ამის
გამო იმ აქციზის ჩინოვნიკმა იჩიელა
ვისთანაც რიგი იყო და ფოჩტის კან-
ტორის მმართველს, უფ. ლ — ის აბრა-
ლებდა იმ კანცერტის საიდუმლოდ
გახსნას და იმისგან დანაკლისი ფუ-
ლების ამოღებას. ამის გამოაკველე-
ველად იყო გამოგზავნილი დეკემ-
ბერში მთათისის ფოჩქვისტრის თა-
ნაშემწე, რომელმაც ეს საქმე შინა-
ურულად გაათავა...

მაგრამ უშაღლესმა ფოჩტის მთა-
ერობამ წინა გაფრთხილება მისცა მას,
რომ თუ შემდგომში რაიმე მცი-
რედი მსგავსი შეგვიმჩნევა, სასტიკად
დაისჯებოა. რაკი ეს დატუქესა მიიღო,
მიჰყო ხელი მისა, როგორც რუსულად
იცაან „защити горе“.

ამასობაში, მის და საუბედუროთ,
ერთმა აქაურმა ვაჭარმა ი. თ — შეილ-
მა ასი თუ მანი ფული შეიტანა
როსტოვში გასაგზავნად, ეს ფულები
უფ. ლ — მიიღო მისგან 9-ს ამ
იანვარს, წესისამებრ წიგნში ჩასწერა
და კვიტანციაც მისცა მიმტანს. მაგ-
რამ უშაღლესმა წესისამებრ ველარ
მოიქცა: თურმე ორი სამი დლით წინ
ეწყო და უზომოთ სპირტის სმით
თითქმის გრძობილად გამოსულიყო;
ამასთან იმ საწყაღს კარგი ძა-
ლი ვალებიც მართებოდა ბაზარში
ხორავის და სასმელების ფასი და
ამის გამო უცებ ფიქრში მოხელოდა.
„ამ ფულებს მოვიპარე და ვალებს
გარდავიხდიო! ამის გამო, ნაცვლად
გაგზავნისა ადრესისამებრ, კანცერტი
ფულებითურთ ჯიბეში ჩაედო და
ბაზრისკენ გაეწია. აქ შესულიყო
სამიკიტნოში, ოცდა ხუთიანი დაე-
ხურდავებინა, დაელოა, შემდეგ სხვა-
გან შესულიყო, კიდევ მეტი დაე-
ლია და მერმე რაკი ზომაზედ
მეტი ესვა, სრულებით გრძობილ-
გან გამოსულიყო და ფულები სად-
ლაც დაჰკარგოდა ანუ მოეპარათ,
თვითონ აღარ იცის. მერმეთ, როცა
ცოტა გრძობაზედ მოსულიყო მთე-
ლისის ფოჩტის სამმართველოს უმ-
ფროსთან გალექსეთ რაპორტი გა-
ეგზავნა „100 თუმანი ფული მო-
ვიპარეო, მაგრამ სილოთეში სადღაც
დამეკარგაო“. ამ მოხსენების გამო
მთელიისიდან უეცრად ფოჩტის ჩი-
ნოვნიკი მოვიდა საქმის გამოძა-
ებლად, რომლის გამოძიებისამებრ
ჯერ-ჯერობით მხოლოდ ის აღმოჩნ-
და, რომ ის ას თუმნიანი პაკეტი
ნამდვილად მოუპარავს ლ — ის; მაგრამ
რა უყო იმ ფულებს, ვერ გაიგეს.
თვითონ ლ — კი თირქმის ორი
კვირის განუწყვეტელად ნალოთევი
და უძინარი, ძლიერ მძიმეთ ავათ

არის ამგვარი ქცევისაგან მომდინა-
რი სწეულობით ქვემოთ მოხსენი-
წეს სატულალო დასაწერებში დასა-
დეს სხვა და სხვა უშვერ და უწე-
სო ლანძღვის შემწილ სიტყვებს.
ბარნა საქმე იმის მოქმედებაზედ
სუდის გამოძიებელს გარდაეცა, სა-
ბრალოა მისი ცოლი და შეილი თვი-
ნიერ ყოვლის საშუალებისა დარჩნენ,
ასე რომ დლიური საზრდოც არა აქვს
და მუდამ მდულარე ცრემლით სტი-
რიან ორივე.

S

რუსეთი

✱ მმართველობისაგან დადგე-
ნილს კამისიას გადაუწყვეტია, ისეთი
კანონი უნდა გამოიკეს რუსეთშიო,
რომლის ძალითაც ყველა ფაბრიკე-
ბისა და ქარხანების პატრონებს აღ-
კრძალული ექნებათ, 12 წლის ნაკ-
ლები ყმაწვილები მიიღონ მუშეა-
თაო.

✱ შოატსკის გუბერნიაში ერობას
1872 წელს 30,000 მანეთი გადაუ-
ღვია სოფლებში ბანკების გასამარ-
თავად. მთითოეულს ახლად გახსნილს
სასოფლო ბანკს ერობისგან 3,000
მანეთი ეძლეოდა იმ პირობით, რომ
ცოტ-ცოტათი გადაეხადა ეს ვალი.
მას აქეთ რეა სასოფლო ბანკი გახ-
სნილა შოატსკის გუბერნიაში და,
როგორც ერთი რუსული გაზეთი
იწერება, ეს ბანკები ძალიან შემწე-
ობას აძლევს თურმე იქური გლე-
ხების მეურნეობასა და სოფლის წარ-
მატებას.

✱ იანვრის 12-ს პეტერბურღში
ყოფილა ბალი იმ ღარიბი ქალების
სასარგებლოთ, რომელნიც მედიკო-
ხირურგიის აკადემიასთან გახსნილს
საქალემო კურსებში დაიარებიან.
ამ საღამოს შემოსულა 3,697 მანე-
თი და დახარჯულა 358 მანეთი.
შემოსავალი იმ ღარიბი ქალებისა-
თვის დაურვიგებიათ, რომლებიც იმათ-
სავე ამხანაგებს დაუნიშნავთ.

✱ მართს რუსულს გაზეთში სწე-
რენ, რომ პროფესსორი სიონი,
რომლის გამოც გასული წლის დამ-
ლევს ჯერ პეტერბურღის საექიმო
აკადემიაში ასტყდა არეულობა და
მერე ზოგ სხვა უშაღლესს სასწაე-
ლებლებში, აკადემიი სმთავრობას და-
უთხოვნია სამსახურიდამ და მის ნაც-
ვლად უფ. მესიანნიკოვს ნიშნავენ
ფიზიოლოგიის პროფესსორათაო.

✱ მდესილამ იწერებიან, რომ
ძიევისა და პოდოლის გუბერნიის
ზოგიერთ სოფლებს განჩინება შეუ-
დგენიათ, რომ, რადგანაც ურები და
ვაჭრები სულ ტყავს გეპირობენ თავი-
ანთი სამიკიტნოებით, ამისგამი დღეის
შემდეგ თვითონ ჩვენ გაესხნით ჩვენს
სოფლებში საკუთარს სამიკიტნო-
ებსაო.

უცხო ქვეყნები

საშრანგეთი. ამ უკანასკნელს დროს
მერსალის ნაციონალურს კრებაში

სწორეთ არა-ჩვეულებრივი და გაუგებარი ამბები ხდება; ისეთი ამბები, რომელსაც კაცი ამ გვარი კრებისაგან ძნელად თუ მოელოდა: 30 იანვარს ნაციონალურ პრეზიდიუმის წევრების ამორჩევაზე იყო სჯა და ხმის უმეტესობით კრებამ მიიღო რესპუბლიკელის პასკალ-დპიუზრას წინადადება, რომლის ძალითაც სენატის წევრები იმავე ამორჩევლებისაგან უნდა იყენენ ამორჩეულნი, რომელნიც ნაციონალურ პრეზიდიუმის დეპუტატებს არჩევენ ხოლმე.

ეს გადაწყვეტილება მიიღეს იმას შემდეგ, რაც ზოგიერთი კონსერვატორები ძლიერ იმაზე ყაბულდებოდნენ, რომ ნახევარი წევრები რესპუბლიკის პრეზიდიუმისაგან უნდა იყენენ ამორჩეულნი.

მეორე დღეს მმართველობამ გამოაცხადა პრეზიდიუმში, რომ გუშინდელ გადაწყვეტილებაში ის არ რევიდა და ვერც მიემხრობა ამ გვარ გადაწყვეტილებას, რადგან კონსერვატორულ ინტერესებს ამით ენება ეძლევათ.

ამ დღეს ნაციონალურ პრეზიდიუმში დიდი ხმაურობა და მოძრაობა იყო, ამბობს აქაური გაზეთებისაგან მიღებული დეპეშა. პრეზიდიუმს წარუდგინეს წინადადება, რომ ნაციონალურს პრეზიდიუმს დატოვებინა იმ სხვადასხვა ყოფილიყო მოლაპარაკება. მინისტრები ამის წინააღმდეგ იყენებოდნენ და პრეზიდიუმს ეს წინადადება უარ ჰყოფო.

მართის სიტყვით, პარიჟიდან მოსული ტელეგრაფებით მხოლოდ ერთს გაიგებთ კაცი, — რომ ამ მოკლე ხანში საფრანგეთის საქმეებს რაღაც არა-ჩვეულებრივი მოვლენა უნდა მოელოდეს.

ინგლისი. მთქმის ყველა ინგლისურს გაზეთებში ამ ჟამად მუშების მდგომარეობაზე სჯიან. მკითხველმა იცის, რომ სამხრეთ შვედის ფაბრიკის პატრონებმა გადაწყვიტეს, რომ თუ მუშები ჩვენს წინადადებაზე არ დათანხმდნენ, თუ თაიანთი მოთხოვნები — რომ ქირა მოგვიმატეთო, უკან არ წაიღეს, ყველა ფაბრიკებს დავეკეტათო. მთქმის ეს გადაწყვეტილება, ეს მუქარა ფაბრიკანტებმა სისრულეში მოიყვანეს, მაშინ, ინგლისური გაზეთების სიტყვით, უკანასკნელი 100,000 მუშა კაცი უსაქმოდ და მაშა სადამე ულუკმა-პუროდ დარჩება და ამას გარდაც სამი ამოდენი ქალბა და მცირე-წლოვანები და ქვეყანას ჰმართებს, რომ ამდენ გაჭირებულ ხალხზე იფიქროს, თორემ, შესაძლებელია, ძალით აფიქრებინოს, და არა სასიკეთოდ მოაგონოს თავისი თავი.

ჯერ-ჯერობით გაზეთებში არაფერს არ სწერენ: გათავდა თუ არა, ან როგორ გათავდა ეს ყურადღების ღირსი განხეთქილება მუშებზე და იმათ პატრონებს შუა.

მასპანია. ღონ-ძარლოსის მომხრეების დამშვიდება ძველებურის წესით მიდის: ერთი დეპეშა რომ გვატყობინებს, რომ ამა და ამ ალბას მმართველობის ჯარმა გაიმარჯვო და ღონ-ძარლოსის ჯარები

დამარცხდნენო, მეორე დღეს ამავე გაზეთში სწერენ, რომ იმავე ალბას ღონ-ძარლოსის ღენერალმა სულ მტვერი ააღინა მმართველობის ჯარს და ესა და ეს ქალაქი აიღო.

დღემდი სულ ასე მიდის საქმე; ეტყობა, ახალი მართებლობა მასპანიისა დად ენერჯიას ხმარობს, ძალიან სცდილობს, რომ მთელი მასპანია ჩაიგდოს ხელში, ღონ-ძარლოსის აჯანყებისაგან გაანთავისუფლოს ქვეყანა, მაგრამ ჯერ-ჯერობით კი ეს გულითადი სურვილი ვერ აუსრულდება და როდის აუსრულდება, ღმერთმა იცის...

იტალია. რაც რომ ბარიბალდი რომში მისულა, მას აქეთ იტალიური გაზეთები მხოლოდ იმის ცხობრებაზე, მოქმედებაზე და ნალაპარაკეზე სჯიან. დაწერილებით სწერენ თუ როგორ სცხოვრებს ბარიბალდი რომში, რა საქმესა სტამს, რა სასმელსა სემს, რას აკეთებს, ეს რა უთხრა, რომელ დღეს ვინ ესტუმრა და სხე.

ამნაირი ბედი აქვს დიდ კაცს! მართი იმის ფენის გადაღმა, ერთი სიტყვაც, იმდენათ საინტერესოთ მიიხინათ, რომ იმწამსვე საზოგადოებას აცნობებენ, საქვეყნოდ აცხადებენ.

სხვათა შორის ერთი გაზეთი იწერება, რომ გაუწყნარებელი ვიზიტები და სტუმრობა ბარიბალდის რომში მოსვენებას არ აძლევსო, რომელიც ამ დიდებულს მოხუცებულს ასე ეჭარბაო. უცნობი და ნაცნობი, ძველი და ახალი მეგობარი — ყველანი მიდიან იმის სანახავად, ყველას ჰსურს ერთი ტკბილი სიტყვა მაინც გაიგონოს იმისაგანაო.

რომის პატრებს ისე ეშმაკებისა არ შენებიათ, როგორც ბარიბალდის რომში დასახლება შეაშინა; ჯერ მოსული არ იყო, დაიწყეს ყვირილი, რომ მოვა თუ არა ეს ავაზაკი, იმწამვე იტალიაში არეულობა მოხდება, სისხლის ღერა შეიქნებაო.

წარმოიდგინეთ ახლა იმათი მდგომარეობა, როდესაც ამდენი ხანია ბარიბალდი რომში სცხოვრებს და ჯერ — არათუ არეულობა უბრალო უწყესობაც არ მოუხდენია. ცხოვრებს თავისთვის წყნარად და ემზადება პარლამენტში ისეთი წინადადება შეიტანოს და მმართველობას ისეთი კანონები გამოაცემინოს, რომელნიც რომის ღირსს ხალხს ცოტა შელავათს მისცემს...

პროსიკა

სტატია XVI
დიდი ბემა

ბეკა დაიბადა 1258 წელს და მოკვდა 1318 წელს, მასადაამე ბეკამ იცხოვრა 60 წელიწადი. როდის გამოვიდა სამხედრო ასპარეზზე, ამას „მართლის ცხოვრება“ არ ამბობს; მაგრამ თუ მხედველობაში მივიღებთ მონგოლების სამხედრო კანონს, რომელიც იმათ დაუდეს ყველა

დამორჩილებულ ხალხებს იმათ ლაშქრობაში შესასულიყო, მაშინ უნდა ესთქვათ, რომ ბეკა მეტერთმეტე წლისა იყო, როცა ჯარში შევიდა. მაგრამ უმისოთაც შეიძლება როგორც ჰუმანიტება დავამტიკოთ, რომ ბეკა ყმაწვილი იყო, როცა შევიდა ჯარში.

მთქმის ჰანნი-ბალი ცხრა წლისა მამას გაჰყვა ისპანიის ჯარში, უეჭველია, რომ თერთმეტი წლის ძლიერს ბეკასაც შეეძლო შესელო ლაშქარში, და ფარისა, ხმლისა, კოლოტისა, მუზარდისა და ისრის ხმარება. მართველებს მაინც ისრეთი ჩვეულება ჰქონდათ, რომ ყმაწვილს მიაბარებდნენ ვისმე ძლიერს მეომარს და სამხედრო ხელობის მცოდნეს და ის პატარაობიდან ასწავლიდა მარდად ცხენზე ჯდომას და საომარი იარაღის ხმარებას. მე-XVI საუკუნემდე თოფი ხმარებაში არ იყო. როცა წამლის კეთება ისწავლეს, შემდეგ თოფის ხმარებაც შემოვიდა. მართველებმა როდის შემოიღეს ხმარებაში თოფი, ამას ისტორია არ გვეუბნება.

თოფის ხმარებაში შემოღებამდე ისინი რომდნენ ისრით, თავზე ეხურათ მუზარდი ტანთ ეცვათ რკინის ჰერანგი (ჩაჩქანი) და ტანზე ერტყათ ხმალი და ხანჯალი. ამავების ხმარებას ყველა ქართველს ასწავლიდნენ მამა-მძუძეები. ამისათვის ამ იარაღების ხმარება ქართველებმა ძლიერ კარგათ იცოდნენ. მტერს რომ დაინახავდნენ, მაშინვე დააყვირებდნენ ბუკს, დაუკრავდნენ საყვირს და ჩონგურზე ერთი კარგი მომჭერალი დაჰძახებდა მშვენიერის ხმით გამამხნეველ ბაიათურ მუსამბახებს.

ჯარები მაშინვე მოემზადებოდნენ საომრად, და როცა მტერს დაინახავდნენ, ჯერ ძლიერად წაუყვირებდნენ, მერმე სეტყვასავით დააყვირდნენ ისრებს. მტერი ზურგს არუბრუნებდა, ხალხისური მუხამბახებისაგან ემხში მოყვანილი ქართველთა კავალერია ლომივით გადაეყვოდა მტრის გუნდში, გაიკრავდა ხმალს და, კანჯარისა და ქურციკის სიმარდით, ღვთის რისხვას მიაყენებდა ხოლმე მტერსა.

მთქმის ამ ბედის გადაწყვეტის დროს ვისმეს ხმალი გაუტყდებოდა, მაშინ ხელში ეჭირა დიდი კოლოტი (თავკომბალა) და რომელი მტერიც კი მიუახლოვდებოდა, უნეტქდა თავში და ქათამივით გააფარფარებდა დედა-მიწაზე.

აი ამ იარაღების ხმარება ბეკა დიდმა ძლიერ კარგად იცოდა და იყო მეომარი მხნე, შემმართველი და ძლიერი. ის თეთრონ მამამ-სარგის ჯაყელმა გაზარდა. მამის სიკვდილის შემდეგ ამას დაჰჩრა ათაბაგობა და საქართველოსთვის ძლიერ დიდი სასარგებლო კაცი შეიქმნა. მაგრამ რა დეწლი დასდო თავის სამშობლოს, ამაზე შემდეგ ვილაპარაკოთ.

მე-VII სტატიაში ჩვენ ახსენით ის მიზეზი, რომლისა გამო სამცხის ათაბაგი სარგის ჯაყელი გუწდვია მეფე სოსლან-დავითს და მიენდო მონგოლებს. ამის შემდეგ აქაური ათაბაგები მეფეს აღარ ემორჩილებოდნენ. ისინი დამოკიდებულნი მოქმედებდნენ; მაგრამ საქართველოს არ ლალატობდნენ. მამის სიკვდილის შემდეგ სამცხეს ათაბაგად გახდა ბეკა ჯაყელი.

როცა დავით ნარინის შვილი, მართლის მეფე მახთანგი მე-II, მოკვდა, მონგოლებმა მეფედ დასვეს დავითი მე-VI. მს მეფედ აკურთხეს მცხეთაში. მურთხევაზე საქართველოს ყველა თავადები დაესწრნენ, მაგრამ ბეკა თეთრონ არ მოვიდა, და თავის მაგივრად გამოგზავნა თავისი შვილი, სამცხეს ჯარების ამირსპასალარი სარგის ჯაყელი და გამოუგზავნა მთლად ის სამეფო სამკაული, რომელიც იმას ჰქონდა ჩაბარებული ღმირთი თავდადებულისაგან. ის მეფის კურთხევაზე არ დაესწრო ამისათვის, რომ, როგორც ამბობს „მარ. ცხოვ.“ 428 კაბადონზე, ფრიად განდიდებულ იყო, თვით არარა წარვიდის, არცა ეანს წინაშე და არცა მეფეს თანა.

ამ დროს ბეკა თავისუფალი იყო მონგოლებისაგან და, როგორც მეფე ისრე მოქმედებდა. იმას გამართული ჰქონდა დიპლომატიური მიწერ-მოწერა ბერძნის იმპერატორებთან და მათ შორის ძლიერ პატივცემული და მიჩნეულიც იყო. ისრე მშვენიერად იქცეოდა, რომ მონგოლებს მიზეზს არ აძლევდა, იმისთვის მტრობა და ბრძოლა აეტეხნათ, იმათ მხოლოდ მაშინ ჰშველოდა, როცა ეს შეველა თავის ქვეყნისთვის სასარგებლო იყო. მთქმის საქართველოს რომელიმე მხრიდან მტერი აუჩინებოდა, ის მიეშველებოდა მონგოლებს და ამარცხებდა საზოგადო მტერს. მაგრამ თუ მონგოლები ერთმანეთში ბრძოლას ასტეხდნენ, მაშინ ნეიტრალური პოლიტიკა ეჭირა. ამ გვარის პოლიტიკით ბეკა ისრე გამძლავრებული იყო, რომ ხანდისხან მონგოლების პრინციები, სამეფო ტახტის მეძიებელნი, ამის მფარველობას და წასარჩლებას ეძიებდნენ (იხ. „მარ. ცხოვ.“ 429 გვერ.)

ბეკას სამფლობელოს ამ დროს ჯერ შეადგენდნენ აქარა, შავშეთი, ქოლარჯეთი და ნიგალის ხევი, მაგრამ საბერძნეთის იმპერატორმა პირ-მინხაილ ქომენემ იმისი ასული ცოლად რომ სთხოვა, მაშინ იმან უთხრა, რომ რაც საქართველოს მიწები გიჭერია, თუ დამიბრუნებ, მაშინ მოგცემ ჩემს ასულს ცოლადო. მიხაილი დათანხმდა. ამისათვის აქნდა უმრავლესი ტო, არტანანი, ქოლა, ძარნიფოლა, ძარი და ამთ შორის ქვეყანანი, ციხენი, არტანუჯი, და უდაბნონი ქოლარჯეთისანი, და დიდებულნი და აზნაურნი, და მონსტერნი ყოველნი მას აქენდეს (433 გ).

ინგილო ჯანაშვილი

ნარევი

ინგლისის ქალებს ხელ-ახლათ დაუწყიათ მეცადინეობა, რომ პარლამენტში წინადადება შეიტანონ ქალებისათვის პოლიტიკური უფლებების მინიჭების თაობაზე. მთავე ქალები აგროვებენ ხელის-მოწერას და ერთი

დებუტატი აწავადებს წინადადებას, კანონად დაედგინოს, რომ ჩვენს ქალაქსაც ის პოლიტიკური უფლება მიენიჭოს, რაც კაცებს აქვს.

იქნება რაგვიანთი განზრახვა ვერც ახლა შეასრულონო, ამბობს ერთი ფრანგული გაზეთი, მაგრამ რომ ერთ დროს ქალები ყველა უფლებაში კაცებს გაუსწორდებიანო, ამაში ახლა აღარავის აღარა აქვს ეჭვი.

* *

პაი ხანია რაც ამბავი მოვიდა, რომ ჩინეთის იმპერატორი (ზოლოდი ხანი) მიიცივლა და ამის ნაცვლად იმის სამი წლის შიდაშვილი დაჯდა ჩინეთის ტახტზე. ახლა იწერებინან, რომ ახლად დაქვრივებულ ზოლოდი ხანის მკუთლეს ვერ მოუთმენია თავის ქმრის სიკვდილი და თვითონაც თავი მოუკლავს...

* *

ესტრო-მენგრიის ლლოიდის საზოგადოება აცხადებს, რომ 1 მარტიდან (17 თებერვლიდან) დაიწყება წესიერი მისვლა-მოსვლა ამ საზოგადოების ცეცხლის გემებისა მდებსასა და მარსელს შუა; ეს პარახოდები სტამბოლშიაც შეივლიანო.

* *

საკვაზრო

ინტენდანტის სამაზრო მმართველობა აცხადებს, რომ ამ 1875 წელს გადასატანი იქნება პრავენტი:

ჭუთაისის გუბერნიაში: შოთილამ ჭუთაისს: 10 364 ჩეტვერტი ფქვილი და 1,389 ბურღული. ჭუთაისიდან სენათს; 792 ჩეტვ. ფქვილი და 106 ბურღული. სოხუმის მაზრაში: 1,844 ჩეტვ. ფქვილი და 261 ბურღული.

შველა ამ პრავენტის გადატანა შეიძლება ერთს მიეჯარადრეს მიენდოს და შეიძლება რამდენსაუხეცა. ნახევრი პრავენტი უნდა მიიტანონ ადგილზე 1 აგვისტომდე და დანარჩენი ნახევარიც 1 სექტემბრისთვის 1875წ. მაკრობა ჭუთაისის გუბერნიაში გადასატან პრავენტისთვის დანიშნული ჭუთაისის გუბერნიის სამმართველოში 28 თებერვალს, და სოხუმში გადასატანისათვის 10 მარტს 1875წ.

ინტენერის მაზრის სამმართველო გამოიხმობს მსურველებს, რათა იკისრონ იჯარით ალბა შემდეგი მუშაობისა ალექსანდროვის ფორტში (მანგიშლაის ნახევარ კუნძულზე): რთი იქაური სახელმწიფო სახლი უზარმათ უნდა გადაკეთდეს, რომლისთვისაც დადებულია 7,352 მანეთი და 28 კაპ. და უნდა აშენდეს ფენის ადგილი გარნიზონისთვის — 2,431 მანეთის, სულ 9,783 მან. 28

კაპეის. მაკრობა თებერვლის 15 არის დანიშნული თვილისში სამაზრო ინტენერის სამმართველოში.

ქვეკასიის სამხედრო მაზრის საინტენერო მმართველობა გამოიხმობს მსურველებს, იკისრონ იჯარით რემონტი ლემლაგარის (ალესტის) უზარმაზისა, რომლისთვისაც 4,691 მანეთი და 43 კაპეია დანიშნულია.

მაკრობა დანიშნულია პეტროვსკი თებერვლის 15-ს; ვაჭრობა მხოლოდ ერთხელ იქნება.

ქვეკასიის სამხედრო მაზრის საინტენერო მმართველობა გამოიხმობს მსურველებს, იკისრონ იჯარით ალბა მუშაობისა ჯალალ-მდლის უზარამის გადაკეთება და აფიცრის ფლიგელისა, სულ 3,925 მანეთისა და 28 კაპეის.

მაკრობა დანიშნულია თვილისში, საინტენერო სამმართველოში, 13 თებერვალს ამ წლისას.

ოტხის თვის ანგარიში
თიონეთის გამსახეებელ-გამანახეელის ამხანაგობისა
(იგივე ერთის წლის 1874 წ)
წვერებათ ირიცხებიან ამხანაგობაში 207 კაცი.

ა) უამოსავალი:

- 1 წვერთაგან შემოტანილი საწილო ფული. 2708 მ.—80 კ.
- 2 სარგებელი ადებული გასესხებული ფულისაგან 210 მ.—90 კ.
- 3 ამხანაგობამ ისესხა კერძო პირებისაგან 1150 მ.—
- 4 სასარგებლოთ შემოტანილი წვერთაგან 200 მ.—
- 5 დაბრუნდა სესხი ვადის გასვლამდინ 50 მ.—
- 6 მიღებული სარგებელი თბილისის საეპრო ბანკიდან 4—
- 7 სხვა და სხვა 64 მ.—79 კ.

სულ შემოსულა. 4388 მ. 49 კ.

ბ) გასავალი

- 1 გასესხებული 3485 მ.—
- 2 დახარჯული გამგებანზედ 197 მ.—25 კ.
- 3 სარგებელი დაბრუნებული ვადაზედ წინეთ გადახდილის ნასე'ხისა 1 მ.
- 4 სარგებელი მიცემული სასარგებლოთ შემოტანილის და ნასესხის

ფულზედ 27 მ.—

სულ გასულა. 3710 მ. 25 კ.

ვ) კასსა

- 1 შეტანილია თბილისის საეპრო ბანკში 400 მ.—
- 2 ნაღდი ფული არის კასსაში 278 მ. 24 კ.

678 მ. 24 კ.

თანხმად § 70 წმინდა მოგება გაინაწილა:

- 1 სათადარიგო თაენის შესადგენლათ 5 მ. 40²/₅ კ.
- 2 მოგებაწილადის ფულისა 49 მ. 3¹/₂ კ.

54 მ. 44 კ.

1 იანვარს 1875 წელს არის:

- 1 წილის ფული 2708 მ. 80 კ.
- 2 სასარგებლოთ შემოტანილი 200 მ.
- 3 სესხი შემდეგში 1150 მ. —
- 4 სათადარიგო თაენი. 5 მ. 40²/₅ კ.
- 5 მოგებაწილის ფულზედ. 49 მ. 3¹/₂ კ.

სულ 4113 მ. 24 კ.

- 1 გასესხებული მიუცემლად ახალის ვადისა. 3435 მ.—
- 2 თბილისის საეპრო ბანკში არის 400 მ.—
- 3 ნაღდი ფული არის კასსაში 278 მ. 24 კ.

სულ 4113 მ. 24 კ.

გამგებელი } პეტრე ბაქრაძე
 } მასილი ლოდაგი
 } თ. ლევ. ჯანიდერი

თვილისის სამკურნალო

(4 აპრილის სახსოვრად)

ავთმყოფებს მიიღებენ ყოველ დღე, კვირას გარდა, დილის 9 საათიდან ვიდრე 1 საათამდე

მ რ შ ა ბ ა თ ს: ექიმი მინკევიჩი — ხირურგიის, პარყნიკი — ყმაწვილების, ქალებისა და ვენერიული ავთმყოფებისათვის, მარალევიჩი და ლისიცივი — შინაგანი ავთმყოფებისა.

ს ა მ შ ა ბ ა თ ს: პარყნიკი — ყმაწვი, ქალებისა და ვენერიული ავთმყოფებისათვის.

ხ უ თ შ ა ბ ა თ ს: პარყნიკი — ხირურგიისა და ვენერიული ავთმყოფებისათვის, მარალევიჩი და ლისიცივი — შინაგანი ავთმყოფებისათვის.

პ ა რ ა ს კ ე ვ ს: მინკევიჩი — ხირურგიისა, პარყნიკი — ყმაწვი, ქალებს და ვენერ. ავთმყოფ, ლისიცივი — შინაგანი ავთმყოფებისათვის.

შ ა ბ ა თ ს: მარკაროვი და ლისიცივი ინაგანი ავთმყოფებისათვის.

განცხადება

„დროების კალენდარი“

ქართველებისა, სომხებისა და ფრანგებისათვის შედგენილი და გამოცემული „დ რ ო ე ბ ი ს“ რედაქციისაგან.

ისყიდება: თვილისში — მართანოვის წიგნის მაღაზიაში და აგრეთვე სხვა ჩვენ ქალაქებში და უეზღებში.

შ ა ს ი ე ქ ე ს ი შ ა უ რ ი.

დროების ფოჩტა

— შ. ა. ა.—ს, მ.—ს. თქვენი წერილის პასუხი ამ წლის „დროების“ მეცხრე ნომერშია. ნახეთ „დროების ფოჩტა.“ — ზოგიერთ ხელის-მომწერლებს. ჩვენ ქართულს ვაზეთს ვსცემთ და თქვენ წასაკითხავად იზარებთ, ალბათ ქართული ენა ცუდათ თუ კარგათ, ორთავემ უნდა ვიცოდეთ. მაშ რასაკირთა, რომ რედაქციაში წერილებს რუსულს ენაზე იგზავნებთ?

— შ. ი. ა.—ს ა—ს თქვენი კორესპონდენცია ძლიერ საინტერესოა და ერთ შემდეგ ნომერში დაიბეჭდება. ბოხოვთ, კლავუც გზავნოთ. — შ. მ. მ.—ს, მ.—ს. შარშანდელი „ქრებულის“ ფული (3 მან.) შეგიძლიანთ წრევანდელ „დროების“ ფულში ინაგრიშოთ და რვა მანეთის ნაცვლად მართა ხუთი გამოგზავნოთ.

— თ. ა. მ.—ს, კ.—ს. თქვენი „წერილი“ დღევანდელს ნომერში მხოლოდ უადგილობის გამო ვერ იბეჭდება. შემდეგს ნომერში უსათუოთ.

— მ. ზ. მ.—ს, მ.—ს. თქვენი მოთხოვნილება მართანოვის წიგნის მაღაზიას გადაეცეთ; იმედია, „დროების კალენდრები“ ახლა მიღებული გექნებათ.

რ.ბ.ზ.ა.	დილა.	საღამ.	II კ.		III კ.		ცეცხლის გემები	ფოჩტა	ბირჟა	მაზანდა		
			მან.	კაპ.	მან.	კაპ.						
თვილისი	818	817					ა) შოთილამ: მდებისკენ — ხუთშაბ. საღ. 6 საათ	ა) თ ფ ი ლ ი ს ი დ ა მ: სამზღვარ გარეთ, ჭუთაისს, რუსეთს — ყოველ დღე კვირას გარდა. ზუგდ. ოთხშ., მზურგეთს — პარასკ და ორშაბ. ბაქოს — ორშ. სამშაფ და შაბ. პახეთს — სამშ. და შაბ.	პეტრბურგი, 21 იანვარს. ერთი მანეთი ღირს: ლონდონში 33 ¹ / ₂ პენსი. პარიჟში 349 ¹ / ₂ სანტიმი. მსკონტი(სარგებლისფასი) ბანკის ბილეტი 5%	თფილისი, 5 თებერვ.		
მცხეთა	918	10	68	38			ბ) სოხუმშილამ: შოთს — ოთხშაბათს, ღამით. მდესას — პარასკევს, გათენებისას	ბ) შ უ თ ა ი ს ი დ ა მ: თფილისისა და შოთისაკენ — ყოველ დღე, კვირას გარდა. მზურგეთს — ორშ. და პარასკ. ზუგდიდს — ოთხშაბ.	მოგებიანი(პირველისესხი) მოგებიანი (მეორე სესხი) მარაოს ფურცლები: თფილ. საზნ. ბანკისა, ხეისონის ბანკის (5 ¹ / ₂) მსკოვის (5%)			
ზორი	1139	143	40	23			შოთილამ: I II III	გ) ბ ო რ ი დ ა მ: შოველგან ყოველ დღე, კვირას გარდა.	შავი მარაგები: მდების საეპრო ბანკის. შოთი-თფილ. კონ. გზის შავიზღვის ცეცხ. გემების ქავეკაზის და მერკურის. პირე. საზღვევ. საზოგ. მსკოვის საზღვევ. საზ.			
სურამი	152	430	92	18			შოთილამ: I II III	დ) შ ო თ ი დ ა მ: შოველგან — ყოველ დღე, კვირას გარდა.	წიგნის გაგზავნა რუსეთში: ღია წიგნის 5 მ. 26 კ. დაბეჭდილის (სამი მისხალი) 3 მ. 75 კ.			
ბეჟათუბანი	345		42	46			შოთილამ: I II III					
ქვირილა	649		81	23			სოხუმშილამი					
ჭუთაისი	755		67	37			ჭერამიდი					
სამტრედია	92		73	29			ჭაგანოვ.					
ახ.-სენაკი	10		85	76			მდესამიდი					
შოთი	11		97	42								
შოთი	738						ტელეგრაფი					
ახ.-სენაკი	911		118	66			მცი ხიტყვა თფილისშილამ:					
სამტრედია	1012		26	14			ჭუთაისს, შოთს 1					
ჭუთაისი	1117		34	169			ზორს, ღუშეთს, სიღნახს					
ქვირილნი	1238		39	221			როსტოვის მდესას მოსკოვის					
ბეჟათუბანი	327	ღამე	53	296			პეტრბურგს, ვარშავას 2					
სურამი	457	1230	58	24			მსალეთში, შვეიცარიაში					
ზორი	723	331	73	49			იტალიაში და საფრანგეთში					
მცხეთა	952		98	4			ინგლისში 3					
თფილისი	1049	8	29	42								